

Kultura polska pod zaborami

Notatka z lekcji

1. Terminy: *racjonalizm, romantyzm, mesjanizm*
2. Postaci: Fryderyk Chopin, Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Andrzej Towiański, Artur Grottger, Joachim Lelewel.
3. Kultura polska i oświata w zaborach pruskim, austriackim i w Rzeczypospolitej Krakowskiej.
4. Idee romantyzmu.
5. Polski mesjanizm.
6. Początki badań historii Polski.

ZAPAMIĘTAJ

- Po upadku Rzeczypospolitej rolę mecenasów kultury polskiej odgrywali przedstawiciele części rodów arystokratycznych. Salony artystyczne organizowane w ich rezydencjach działały do 1830 r.
- Dominującym prądem w sztuce był romantyzm. Jego przedstawiciele sprzeciwiali się tradycji oświecenia i racjonalizmowi. Wielu z nich wyemigrowało z kraju po upadku powstania listopadowego. We Francji tworzyli m.in. Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki i Fryderyk Chopin.
- Andrzej Towiański rozwinął ideę polskiego mesjanizmu, według której Bóg wyznaczył Polakom specjalną rolę. Jego zdaniem celem męki narodu polskiego miało być zbawienie ludzkości i wyzwolenie jej od zła.
- Joachim Lelewel prowadził badania nad historią Polski. Jako pierwszy dokonał opracowania dziejów Polski w sposób naukowy.

ZADANIA

- wyjaśnij znaczenie terminów: romantyzm, racjonalizm, mesjanizm;
- opisz postacie: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Fryderyka Chopina, Joachima Lelewela, Adama Jerzego Czartoryskiego;
- wymień poglądy romantyków;
- wyjaśnij, na czym polegał konflikt romantyków z klasykami;
- przedstaw najwybitniejszych polskich twórców epoki romantyzmu;
- wymień ośrodki kulturalno- oświatowe pod zaborami.